

'מרכז דע-גן מציע - ממ"ט מפתיע' מתמטיקה בחצר הגן

המרכז הארצי לקידום מתמטיקה
מדע וטכנולוגיה בחינוך הקדם-יסודי

רונית דוד - עדולמי, גננת שילוב, מדריכה ומרצה.
חברת צוות במרכז דע – גן.
עריכה: ד"ר טלי שכטר, מרכז דע-גן

משחק ומושגים מתמטיים

חצר הגן היא מרחב פתוח המאפשר תנועה חופשית ומהווה חלק חשוב בפעילות היום יומית בגן. הפעילות בחצר תורמת להתפתחות הילד מבחינה פיסית, קוגניטיבית, רגשית וחברתית. ילדים לומדים תוך כדי התנסות והפנמת מושגים מתרחשת טוב יותר כאשר הם פעילים במגוון פעילויות ומשחקים (תוכנית לימודים במתמטיקה לחינוך הקדם יסודי, תשס"ח). החצר היא מרחב פתוח ומאפשר פעילות מעין זו. לפניכם מספר רעיונות ליצירת מרחב משחקי מתמטי בחצר הגן. תוך כדי הפעילות בחצר, הגננת תעודד המללה, שיח ותחדד את המושגים המתמטיים.

חשוב לזכור כי יש לשמור על רוח המשחק כמקור להנאה ולוודא שהעיסוק במושגים המתמטיים לא יהרסו את ההנאה הגלומה שבו.

מומלץ להכין בחצר הגן מאגר של חפצים לפעילויות שונות עם כללים ברורים, בהם הילדים יוכלו לפעול באופן פרטני וקבוצתי באמצעות תיווך בפעילות מזדמנת או מתוכננת.

ליאורה בן כנען, גן המכללה, מכללת לוינסקי לחינוך

הילה סטרול, גן רקפת קיבוץ עינת

מסלולים בחצר

מסלולי תחושה: מכינים משטחים או תיבות צבעוניים ובמרקמים שונים, הילדים מתנסים ובוחרים את המשטחים למסלול ארוך, קצר, ישר, מפותל ועוד. הפעילות במסלולים מזמנת עיסוק במושגים הללו.

מתוך אתר, פינטרס

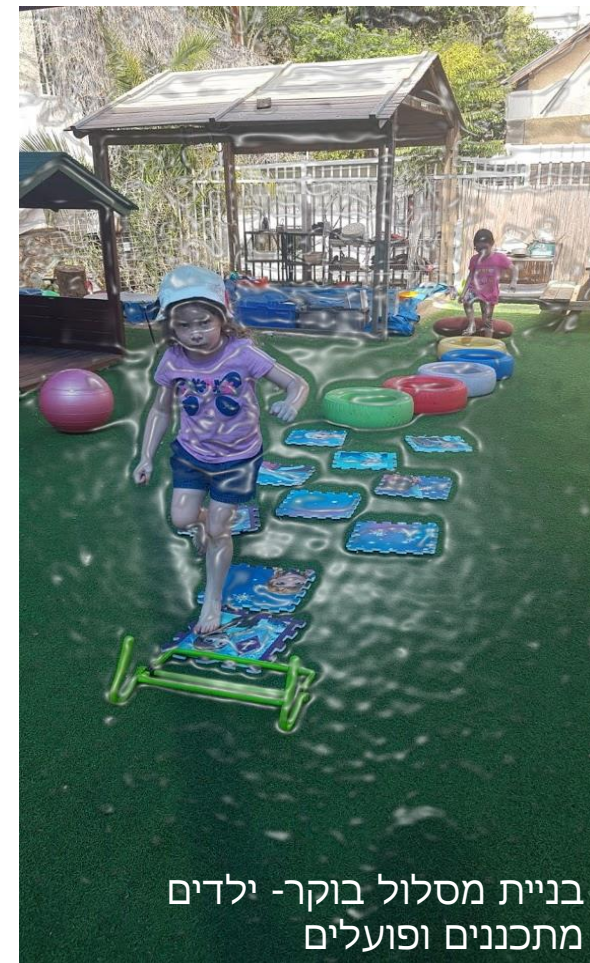
הילה סטרול, גן רקפת, ק.עינת

עליזה טייאר גן אלון, שערי תקווה

בניית מסלולים בחצר גן הרדוף רמת השרון, סופי אדיר

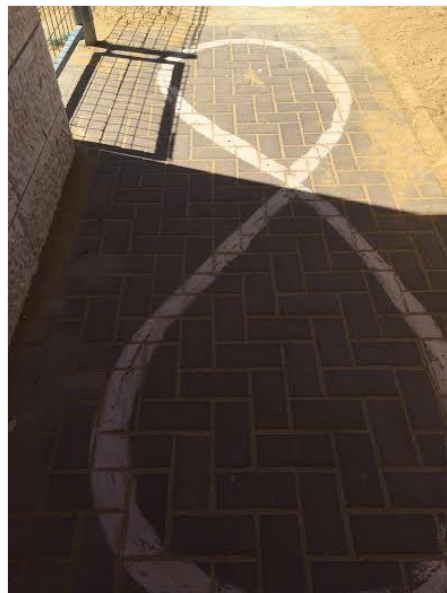
בניית מסלול בוקר- ילדים
מתכננים ופועלים

מסלולי קווים

הילדים יציעו במלל צורות התקדמות שונות במסלולי הקווים.
ניתן לשיים את סוגי הקווים תוך כדי הליכה.
ניתן לתת לילדים דלגיות, חבלים, גירים והם ייצרו את הקווים בעצמם.

ליאורה בן כנען, גן המכללה, מכללת לוינסקי לחינוך

אדר חני, בשן רותם ומיכאל עינת

אתר פינטרס

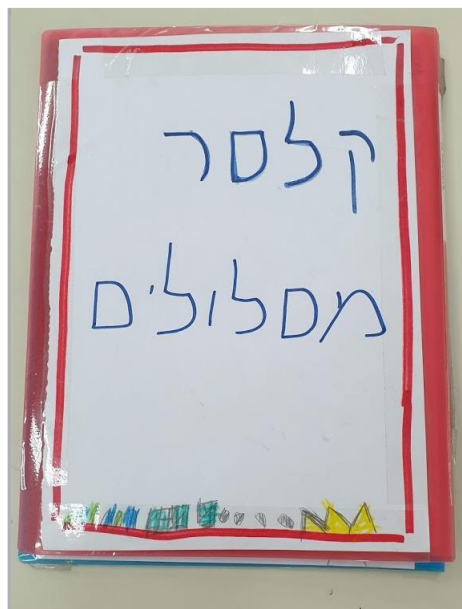
אתר פינטרס

אחת התחנות במסלול- עצירה למנוחה ולחמישה
גלגולי כדור על הגב

מסלול בעת פעילות בקבוצה חברתית ק.עינת

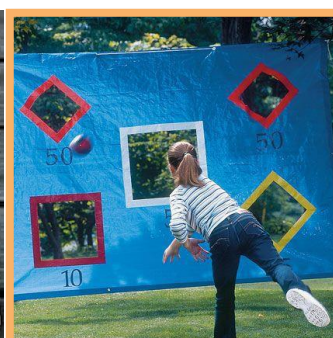
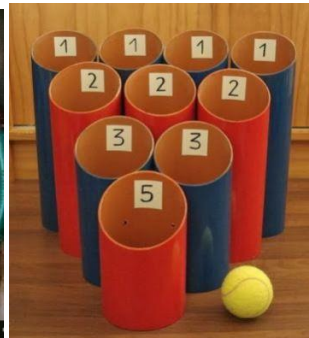
לאחר שהילדים התנסו בהכנת מסלולים, ניתן לאפשר להם לתעד את המסלול שהכינו באופני ייצוג שונים לדוגמה: בשרטוט, בדסקיות, בצילום וכדומה וכך נוכל ליצור ליצור אסופה של מסלולים לשימוש הילדים בכל עת שיחפצו בכך.

הילה סטרול, גן רקפת קיבוץ עינת

קליעה למטרה

- משחקי קליעה למטרה ניתן להכין מחומרים שונים. חלק מהמשחק הוא איסוף הנקודות, סיכומם והשוואת קבוצות
- אביזרים נלווים לקליעה: טבעות, כדורים בגדלים שונים, רכים קשים. אפשר להשתמש גם בגוגואים.
- ניתן להוסיף כתיבת מספרים או הוספת מקרא לחישוב הנקודות
- ניתן לצרף למשחק טבלה לחישוב הנקודות

ליאורה בן כנען, גן המכללה.
מכללת לוינסקי לחינוך

משחקי רצפה

משחקי רצפה כגון: משחק קלאס, סולמות וחבלים, תנין המספרים, קפיצה למרחק ועוד יכולים להיות קבועים או ניידים.

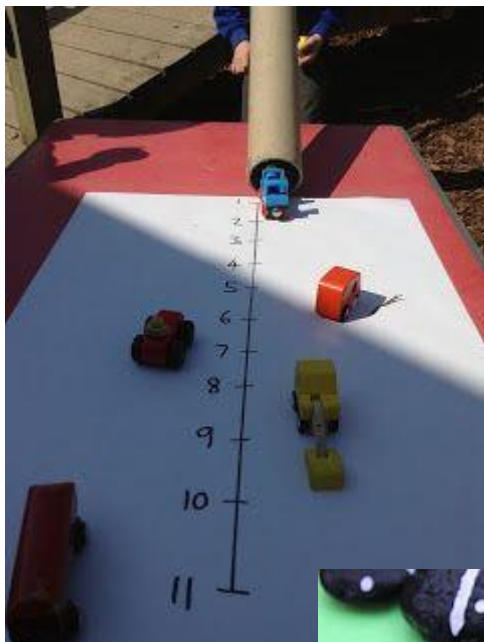
לכל משחק ומשחק חוקים משלו. עם זאת, מומלץ לאפשר לילדים להוסיף רעיונות נוספים כיצד לשחק במשחק, לדוגמא: קפוץ בספירה יורדת, ובנוסף. מומלץ לבקש מהם לחשוב על רעיונות משלהם להעשיר/ לשנות/ להוסיף למשחק.

מושגים מתמטיים נלמדים: רצף מספרים עולה ויורד, ייצוג גרפי, זוגי ואי זוגי, מנייה, מנייה בדילוגים ועוד.

משחקי חשיבה בחצר

הילדים יציעו הצעות להכנת משחקי חשיבה אהובים מחומרים בשימוש חוזר.
מושגים מתמטיים: מנייה, התאמת כמות לכמות, ספירה, חיבור, צורות גיאומטריות ועוד.

דומינו מחלוקי נחל

מי יגיע למספר
הגדול ביותר?

איקס עיגול בשולחן קבוע

אתר פינטרס

איקס עיגול - משחק מתקפל
אפשר להכין גם משלטי חוצות

משחק הגומיות - ניתן ליצור
צורות גיאומטריות שונות

קישורים

- החוברת "לא נפסיק לשחק... בגן הילדים"
- משחקים של פעם - 60 שנות משחק
- תוכנית הלימודים במתמטיקה לחינוך הקדם יסודי
- מדור משחקים מתמטיים בחצר ובגן, אתר מרכז דע-גן
- סרטון בגננט: 'חינוך גופני בשילוב חשבון' גן הרדוף רמת השרון, סופי אדיר

המרכז הארצי לקידום מתמטיקה
מדע וטכנולוגיה בחינוך הקדם-יסודי

להתראות ב...

אתר מרכז דע-גן

דף הפייסבוק של מרכז דע-גן

ערוץ ה- You Tube של מרכז דע-גן